

Урок № ____ (§ 11). «Праісторія»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вiмнiя	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі [6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін [6 ГІО 1.3.1] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей [6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому [6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стоять перед людиною, суспільством у різних природних середовищах [6 ГІО 2.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії: Чарльз Дарвін.

Терміни і поняття: праісторія, еволюція, антропологія, кам'яний вік

Корисні ресурси (онлайн):

Віртуальна мандрівка Національним музеєм природознавства США «Доісторичні артефакти у 3-D	Онлайн-цікавинка «Таємничий череп»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/B17oSsX	https://cutt.ly/J17pzUQ	https://cutt.ly/lCuen1i

Етапи вивчення теми § 11. Праісторія – дописемний період		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Пригадайте, яку науку називають археологією? Що вона вивчає? Який період в історії людства відкрили для світу археологи? Мотивація. Сьогодні на уроці ми дізнаємося звідки людина з'явилася, як відбувався процес розселення, а також як проходило формування людини як біологічного виду.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. 11.1. Праісторія – дописемний період. Формування і розселення людини. Вправа «Лінія часу». Намалюй лінію часу, познач на ній етапи еволюції людини. 2.2. 11.2. Кам'яний вік у «біографії» людства. Періодизація кам'яної доби. Аналітичне завдання. Поміркуй, чому людина змінювала матеріал для знарядь праці. Пригадай, у якому віці живемо ми, як можна його назвати, зважаючи на основний матеріал, що використовує людина.	Вправа «Лінія часу». Аналітичне завдання.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §11 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Таємничий череп». <i>Додаткове завдання:</i> 5. Вправа «Віртуальна мандрівка в минуле». Складіть план/ репортаж-звіт про мандрівку у давнє минуле людства. 6. Вправа «Дослідник». Віднайдіть у додаткових джерелах інформацію про найдавніші поселення людей у вашому регіоні. При можливості здійсніть екскурсію в історичний музей та обговоріть її Завдання для груп: STEM-завдання «Кам'яний вік на стрічці часу»	

Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	
-----------------------------------	--	--

Урок № ____ (§ 12). «Палеоліт»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вiмннн	Очікуванi конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей [6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стоять перед людиною, суспільством у різних природних середовищах [6 ГІО 2.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття: палеоліт, привласнююче господарювання, стоянка

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Що я знаю про палеоліт»	Віртуальна мандрівка «У печеру давньої людини» на виставці Національного музею природознавства США	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/K3a35Vf 	https://cutt.ly/x17ayw3 	https://cutt.ly/tCueU0t

Етапи вивчення теми § 12. Палеоліт		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Як називається найдавніший період кам'яного віку? Назвіть його хронологічні рамки. - Як ви розумієте значення слів «привласнити», «льодовиковий період»? Мотивація. Палеоліт – найдавніший період розвитку людства. Саме тоді людина сформувалася як вид, навчилася виживати у ворожому середовищі, врешті стала панувати на планеті. Як же все це відбувалося?	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Пристосування перших людей до природніх умов. Привласнювальні форми господарської діяльності. Вправа «5 тез». Визнач п'ять фактів, що визначають, яким чином первісні люди пристосовувалися до навколишнього середовища. 2.2. Освоєння вогню. Перші житла Робота з картою. Познач на контурній карті місця найдавніших стоянок палеоліту. Використовуючи тези з попереднього завдання склади розповідь про життя людини у палеоліті	Вправа «5 тез». Робота з картою
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §12 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Що я знаю про палеоліт» <i>Додаткове завдання:</i> може тут оповідання, або екскурсія, або аркуш <i>Завдання для груп:</i> стем-вправа . STEM-завдання «Палеолітична діста»	
Контроль знань і умінь	Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.	

Урок № ____ (§ 13). «Мезоліт»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вiмннн	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі [6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін [6 ГІО 1.3.1] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей [6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому [6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стоять перед людиною, суспільством у різних природних середовищах [6 ГІО 2.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати: .

Персоналії:

Терміни і поняття: мезоліт, мікроліти

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Мезоліт»	Корисна гра: «Установіть відповідність»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/38bzazc 	https://cutt.ly/38bzclk 	https://cutt.ly/rCueDAv

Етапи вивчення теми § 13 «Мезоліт»		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Який період в історії називають кам'яним віком? Як виглядало життя людини пізнього палеоліту? - Поміркуйте та поясніть значення слів «одомашнення», «приручення»? Мотивація. Поступово палеоліт змінює новий період в історії людства - мезоліт. Чого людина навчилася в цю добу довідаємося сьогодні на уроці.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Зміна природних умов. Зникнення льодовика. Прогностичне завдання. Спробуй спрогнозувати як зміни клімату змогли вплинути на життя і розвиток людини. 2.2. Господарювання людини доби мезоліту. Пристосування до змін. Початки одомашнення (доместикації) тварин. Ментальна мапа. «Життя людини в мезоліті.»	Прогностичне завдання Ментальна мапа.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §2 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Встанови відповідність» <i>Додаткове завдання:</i> Поміркуйте чому винайдення лука і стрій стало революційним в історії розвитку зброї.. <i>Завдання для груп: STEM-завдання «Дизайн мезолітичних знарядь».</i>	
Контроль знань і умінь	Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.	

Урок № ____ (§ 14). «Пам'ятки палеоліту та мезоліту на території України (практикум)»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі [6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін [6 ГІО 1.3.1] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей [6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому [6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє (з допомогою вчителя) і пояснює виклики, які стоять перед людиною, суспільством у різних природних середовищах [6 ГІО 2.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати: **1 млн років тому** - найдавніші сліди перебування первісних людей в Україні

Персоналії: Владислав Гладилін, Василь Куриленко

Терміни і поняття:

Корисні ресурси (онлайн):

Фільм археолога Антона Корвін-Піотровського «Музика мисливців на мамонтів»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/w17dTED 	https://cutt.ly/UCueL9K

Етапи вивчення теми § 14. Пам'ятки палеоліту та мезоліту на території України (практикум)		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Пригадайте, якою історичною пам'яткою відоме село Королево, що на Закарпатті? - Якою є періодизація кам'яного віку? У яких історичних періодах існували неандертальці та кроманьйонці. Мотивація. Сьогодні на уроці ми дізнаємося про життя первісних людей на території України.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Теорія Опрацювати теоретичний матеріал. 2.2. Практика I. Орієнтуємося в історичному часі й просторі I.1. Вправа «Скільки та коли?» I.2. Вправа «Унікальне Королево. Де і чому?» II. Працюємо з інформацією історичного змісту II.1. Вправа «Зі спогадів археолога» III. Виявляємо повагу до гідності людини та соціальну активність III.1. Вправа «В очікуванні на світову популярність: Королево... Межиріч...»	Виконання практичних завдань.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §2 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Що ви знаєте про археологію?» від Американського Музею природничої історії. <i>Додаткове завдання:</i> розглянь артефакти, про якийсь з них підготуй коротеньке повідомлення. <i>Завдання для груп: STEM-завдання «Дизайн мезолітичних знарядь»</i>	
Контроль знань і умінь	Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.	

Урок № ____ (§ 15). «Доба неоліту. Неолітична революція»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вiмнiя	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття: неолітична революція, відтворювальне господарювання, осілість, «Родючий Півмісяць», domestикація.

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Неолітична революція»	Віртуальний тур до однієї з найвідоміших неолітичних пам'яток «Стоунхендж: всередині каменів»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/WwtVoVnV 	https://cutt.ly/k17kr20 	https://cutt.ly/KCueNvd

Етапи вивчення теми § 15. Доба неоліту		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Пригадайте, який період в історії людства назвали неолітом?; - Що таке привласнювальне господарювання? - Яку тварину людина одомашнила (приручила) першою. - Мотивація: Вчені вважають, що у часи неоліту відбулися найбільш радикальні зміни у світовій історії. Вони кардинально змінили життя людей. Що ж тоді відбулося ми дізнаємося сьогодні на уроці.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Господарська діяльність людини. Неолітична революція — перехід до відтворювального господарювання та осілого способу життя. Вправа «Глосарій». Опрацюйте матеріал підручника. Випишіть та поясніть своїми словами значення нових термінів. 2.2. Поява землеробства і скотарства. Трансформації матеріальної культури. Прогностичне завдання. Спробуй спрогнозувати, який вплив на подальший розвиток людства мала неолітична революція.	Вправа «Глосарій». Прогностичне завдання
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про ... Мені було не зрозуміло...	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §2 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Неолітична революція» Додаткове завдання: Подумай, чому винайдення ткацтва, гончарства, прядіння та вдосконалення знарядь праці стало можливим лише після неолітичної революції. <i>Завдання для груп:</i> STEM-завдання «Неолітичне LEGO поселення»	
Контроль знань і умінь	Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.	

Урок № ____ (§ 16). «Найдавніші землероби світу»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізні вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття: **іригаційні споруди**

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Найдавніші землероби»	3-D анімація «Давнє місто Єрихон»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/hwt5zn9S 	https://cutt.ly/B17xHjk 	https://cutt.ly/bCue9Yw

Етапи вивчення теми § 16. Найдавніші землероби		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Яку роль у вирощуванні рослин відіграє вода? - Пригадайте, що таке цивілізація. Які цивілізації вам відомі? - Як ви розумієте значення слова «неолітизація». Мотивація. Землеробство - один з найважливіших винаходів людини. Винахід, який змінив наш світ. Винахід, після якого людина почала активно перетворювати навколишню дійсність	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Найдавніші осередки землеробства та відтворювального господарства. Проблема шляхів трансформації неолітичних спільнот. Творче завдання. Склади розповідь про поширення землеробства на планеті. 2.2. Землероби ранніх цивілізацій і їх взаємодія з природним середовищем. Вправа «Кола Вена». Порівняй сільськогосподарські системи Єгипту та Месопотамії.	Творче завдання. Вправа «Кола Вена».
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §2 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Найдавніші землероби». <i>Додаткове завдання:</i> У III тис. до н. е. в Єгипті виникла держава. Поміркуй, як іригаційне землеробство вплинуло на її творення. <i>Завдання для груп:</i> STEM-завдання «Неолітичні землеробські поселення»	
Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	

Урок № ____ (§ 17). «Перші землероби та скотарі на території України (практикум)»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізні вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2]

Змістові одиниці.

Дати: .

Персоналії:

Терміни і поняття:

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Неолітичний горщик із Закарпаття»	Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила» — український Стоунхендж на Запоріжжі	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/o17vGlx 	https://cutt.ly/p17cH9T 	https://cutt.ly/lCue5oo

Етапи вивчення теми § 17. Перші землероби та скотарі на території України (практикум)		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Пригадайте, що таке археологічна культура? За якими рисами визначають приналежність до неї? Мотивація. На землях України теж відбувався перехід до землеробства. Як саме розвивалися події, хто вони – перші землероби та скотарі нашого регіону? Про це довідаємося сьогодні на уроці.	Перевірити виконання д/з при очному навчанні Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Теорія Робота з підручником. Опрацюйте теоретичний матеріал. 2.2. Практика I. Орієнтуємося в історичному часі й просторі I.1. Вправа «Стрічка часу» I.2. Вправа «Працюємо з мапою» II. Працюємо з інформацією історичного змісту 1. Вправа «У ролі археолога». III. Виявляємо повагу до гідності людини та соціальну активність III.1. Вправа «Неолітичне меню»	Виконання практичних завдань.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про ... Мені було не зрозуміло ...	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §17 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Неолітичний горщик із Закарпаття». <i>Додаткове завдання:</i>.. Запиши власну думку, чи можна вважати зміни у житті неолітичної людини революційними. Завдання для груп: STEM-завдання «Неолітичний глечик»	
Контроль знань і умінь	Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.	

Урок № ____ (§ 18). «Писемність»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - упорядковує відомості про особу, подію, явище, процес, пам'ятку історії (за заданими критеріями)[6 ГІО 4.1.1] - використовує джерела для опису історичних подій, явищ, процесів, діяльності людей [6 ГІО 4.2.1] - розрізняє пам'ятки історії та культури, історичні події, осіб та їх вчинки, соціальні об'єкти та явища за певними ознаками[6 ГІО 4.1.2]	учень/учениця: - використовує в поясненнях інформацію з різних джерел, зокрема тексти та відеоматеріали, усні історичні свідчення, музейні експозиції, власні спостереження [6 ГІО 4.1.1-2] - описує і характеризує за певним алгоритмом пам'ятку природи, історії та культури [6 ГІО 4.2.1-2] - формулює висновок, судження на основі наведених фактів [6 ГІО 4.1.2-2]

Змістові одиниці.

Дати: .

Персоналії: Жан-Франсуа Шампольон, Майкл Вентріс, Джон Чедвік, Юрій Кнорозов.

Терміни і поняття: піктографія, клинопис, ієрогліфи, алфавітна писемність.

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Напишіть своє ім'я давньою системою письма»	Онлайн-виставка «Мови Берклі»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/D17RSon 	https://cutt.ly/K17EM5g 	https://cutt.ly/iCuryoP

Етапи вивчення теми § 18. Писемність		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Пригадайте, що таке абетка, звуки, букви, шрифт. - Як ви розумієте поняття «алфавітна писемність»? Мотивація. Писемність – одне з найбільших відкриттів людства. Подумайте, чому воно є таким надважливим. Чому саме винайдення письма вважають першим етапом інформаційної революції?	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Виникнення писемності. Малюнкове письмо. Візуальне завдання. Які перші системи письма ви знаєте? Розгляньте їх зображення та опишіть їх. 2.2. Еволюція типів письма. Матеріал для письма. Вправа «Протестуй». З'ясуйте, які матеріали використовували для письма у давнину. Подумайте, чому папір врешті витіснив усі інші матеріали. 2.3. Найвідоміші писемні пам'ятки доби Стародавнього світу Вправа «Дослідник». Наприкінці XVIII ст. було віднайдено Розеттський камінь — грандіозну стелу, яка дала можливість розшифрувати єгипетські ієрогліфи. Поміркуй, який вплив ця знахідка мала на подальше вивчення історії регіону. Або щось про важливість розшифрування давніх текстів	Візуальне завдання. Вправа «Протестуй». Вправа «Дослідник».
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про... Мені було не зрозуміло...	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §2 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Напишіть своє ім'я стародавньою системою письма» Додаткове завдання: «Заповни» скриню історичних скарбів — пригадай, де знаходилися найдавніші бібліотеки. Напиши, у чому полягає їх основна цінність. Завдання для груп: STEM-завдання «Глиняна табличка»	
Контроль знань і умінь	Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.	

Урок № ____ (§ 19). «Мідно-кам'яна доба»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі [6 ГІО 1.1.2] - визначає географічне розташування відповідних/указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2]

Змістові одиниці.

Дати: **V–IV тис. до н. е.** – апогей розвитку трипільської культури.
Терміни і поняття: **енеоліт, ремесло, торгівля.**

Персоналії: *Вікентій Хвойка*

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Що я знаю про трипільців»	Віртуальна мандрівка «Трипільська культура». Онлайн-експонати трипільської культури Вінницького обласного краєзнавчого музею	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/X8bCYm9 	https://cutt.ly/t0qJadu 	https://cutt.ly/2CurfpQ

I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя. - Поміркуйте, з якими металами люди познайомилося насамперед? Яку роль перший метал відіграв у житті людини? - Як ви розумієте поняття «мальована кераміка»? Мотивація. Ще одним важливим явищем в історії став початок обробки металів. Адже саме тоді закінчилася епоха каменю. Прийшов час більш практичних матеріалів.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Мідно-кам'яна доба в історії людства. Початок обробки металів Вправа «Характеристика». Визначте і запишіть характерні ознаки енеоліту. 2.2. Розвиток господарства. Ремесла. Обмін і торгівля. Аналітичне завдання. Виокремте причини і наслідки процесу винайдення ремесла. 2.3. Мідно-кам'яна доба на території України. Трипільська та середньостогівська культури. Створіть ментальну мапу «Трипільська культура».	Вправа «Характеристика» Аналітичне завдання. Ментальна мапа.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про ... Мені було не зрозуміло ...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §2 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Що я знаю про трипільців» <i>Додаткове завдання:</i> Історики-науковці до сьогодні сперечаються про те, куди поділися трипільці. Використовуючи додаткову інформацію, дізнайся, як вчені пояснюють причини раптового зникнення цих племен. Яка із версій тобі видається найбільш правдивою? <i>Завдання для груп: Вправа «Трипілля»</i>	
Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	

Урок № ____ (§ 20). «Трипільці (практикум)

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі [6 ГІО 1.1.2] - визначає географічне розташування відповідних/указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2]

Змістові одиниці.

Дати: Персоналії:

Терміни і поняття:

Корисна гра: «Модель житла трипільців»	Кераміка трипільської культури на Першій відкритій онлайн-платформі «Трипільська культура»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/P0qJ98h 	https://cutt.ly/MwtVpxt4 	https://cutt.ly/kCurQSe

Етапи вивчення теми § 20. Трипільці (практикум)

I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Хто і коли вперше дослідив поселення давніх людей біля села Трипільля на Київщині? - Якими є головні риси трипільської культури? Мотивація. Чи знаєте ви, що ровесниками єгиптян та створеної ними цивілізації, були трипільці, які розселилися на теренах України. Подарували світові свої землеробські досягнення та самобутню містичну культуру.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. 20.1. Теорія Опрацювати теоретичну частину. 2.2. 20.2. Практика I. Орієнтуємося в історичному часі й просторі I.1. Вправа «Стрічка часу» I.2. Вправа «Працюємо з мапою» II. Працюємо з інформацією історичного змісту II.1. Вправа «Експонати» II.2. Вправа «Трипільці» II.3 Вправа «Історична реконструкція» III. Виявляємо повагу до гідності людини та соціальну активність III.1. Вправа «Трипільська символіка».	Практична робота
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про... Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §2 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Модель житла трипільців» <i>Додаткове завдання:</i> Поміркуй, чому трипільську культуру ще називають культурою мальованої кераміки? Запиши свої висновки.	
Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	

Урок № ____ (§ 21). «Бронзова доба»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - встановлює віддаленість та тривалість подій [6 ГІО 1.1.3] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей [6 ГІО 2.2.1]	учень/учениця: - встановлює одночасність подій в історичному просторі, тривалість подій, явищ, процесів та їх віддаленість одних від одних (у межах теми, з допомогою вчителя [6 ГІО 1.1.3-1]) - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів) [6 ГІО 2.2.1-1]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття: **бронза, бронзовий вік, кочівництво, номади, індоєвропейці.**

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Артефакти епохи бронзи»	3-D тур залом №5 Вінницького обласного краєзнавчого музею з експонатами кам'яного віку та епохи бронзи	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/X8b2DiV 	https://cutt.ly/f0qKfzt 	https://cutt.ly/pCurY4g

Етапи вивчення теми § 21. Бронзова доба		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Назвіть відомі вам давні цивілізації. - Пригадайте, якими видами діяльності, окрім землеробства, займалися люди в давнину. Мотивація. Давні люди знаходилися у певному пошуку матеріалу для виготовлення знарядь праці. Камінь і мідь не були практичними. То ж згодом люди винайшли бронзу – перший штучний метал.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. 21. Матеріали і технології Вправа «Дослідник». Поміркуйте, чим бронза була кращою за камінь та мідь. 2.2. Трансформації (перетворення) матеріальної культури. Вправа «Кола Вена». Порівняйте діяльність землеробів та скотарів. 2.3. Цивілізації бронзового віку. Міграційні процеси. Криза бронзового віку. Метод ПРЕС: Наприкінці бронзового віку людство спіткала криза. Тому що ... Наприклад ... Отже...	Вправа «Дослідник». Вправа «Кола Вена». Метод ПРЕС,
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §21 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Артефакти епохи бронзи» <i>Додаткове завдання:</i> На думку вчених, колесо — одне з найбільш грандіозних відкриттів людини. Напиши коротеньке есе, чому саме маленьке колесо мало такий величезний вплив на подальший розвиток людства. <i>Завдання для груп: STEM-завдання «Цивілізації та держави епохи бронзи»</i>	
Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	

Урок № ____ (§ 22). «Ранній залізний вік»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізні вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі [6 ГІО 1.1.2] - пояснює присутність минулого в сучасному суспільному просторі [6 ГІО 1.2.2] - визначає географічне розташування відповідних/указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - наводить приклади історичних пам'яток та інших проявів присутності минулого в сьогоденні – топоніміка, лексика, фольклор, соціальні практики тощо [6 ГІО 1.2.2-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2]

Змістові одиниці.

Дати: .

Персоналії:

Терміни і поняття: **ранній залізний вік**

Корисні ресурси (онлайн):

Відеореконструкція давнього Вавилону	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/M0qLg5d 	https://cutt.ly/tCurFmK

I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Подумайте за яким критерієм визначають назви історичних періодів. - Які метали давні люди використовували для своїх потреб? - Поміркуйте який метал відіграватиме найважливішу роль в житті людей? Чому? Мотивація. Люди розвивалися, шукали більш надійний матеріал, із якого можна було б виготовляти якісні знаряддя праці та зброю. Так було відкрито залізо.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Матеріальна культура епохи: загальні риси і трансформації Вправа «Етнограф». Випишіть назви народів, які освоїли залізо. 2.2. Військова справа. Зброя Творче завдання. Намалюйте або перелічіть відому вам зброю. Визначте, яка зброя належить до раннього залізного віку. 2.3. Житлова і громадська забудова. Монументальна архітектура Віртуальна екскурсія. Розгляньте малюнки. Опишіть давнє місто. В якому з них ви б хотіли побувати.	Вправа «Етнограф». Творче завдання. Віртуальна екскурсія.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про... Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §22 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе». <i>Додаткове завдання:</i> Мабуть ти розумієш, що ранній залізний вік став часом воєн. Що тобі відомо про них? Про що б ти хотів / хотіла дізнатися. Завдання для груп: STEM-завдання «Lego поселення залізного віку»	
Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	

Урок № ____ (§ 23). «Цивілізації долини Нілу та Дворіччя: матеріальна культура»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вiмiння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; - відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/ указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1] - конструктивно взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями[6 ГІО 5.3.1] - описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право/ закон тощо[6 ГІО 6.3.1] - пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій[6 ГІО 1.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] - зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя[6 ГІО 5.3.1-3] - наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні[6 ГІО 6.3.1-5] - описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі[6 ГІО 1.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття:

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Побудуйте піраміду» від Шотландського національного музею	Інтерактивний аркуш
 https://cutt.ly/t0qZ0cg	 https://cutt.ly/1CurLO5

Етапи вивчення теми § 23. Цивілізації долини Нілу та Дворіччя: матеріальна культура		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Як ви розумієте вислів «Єгипет- дарунок Нілу»; - Пригадайте, що таке «піраміда» та хто такий «фараон»? Мотивація. Однією з найбільш цікавих і яскравих стародавніх цивілізацій є єгипетська. Піраміди, «яких боїться час», держава, яка є «дарунком Нілу», загадковий сфінкс – це все про давніх єгиптян.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Стародавній Єгипет. Природа і люди. Робота з картою. Позначте на контурній карті річку Ніл, долину та дельту річки, територію, де виникла держава, найбільші міста. 2.2. Одяг, їжа та житло давніх єгиптян. Вправа «Один день». Опишіть один день з життя єгиптянина. 2.3. Месопотамія: природа і людина. Творче завдання. Створи колаж на тему «Давня Месопотамія». 2.4. Цивілізації Месопотамії: побут і матеріальна культура Вправа «Спільне-відмінне». Порівняйте життя єгиптян і месопотамців.	Робота з картою Вправа «Один день». Творче завдання. Вправа «Спільне-відмінне».
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §23 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Побудуй піраміду». <i>Додаткове завдання:</i>. Характерною ознакою архітектури Месопотамії були зіккурати. Одна з цих споруд стала легендарною, вона навіть згадується у Біблії. Дізнайся, що це за споруда та створи про неї невеликий колаж. Завдання для груп: STEM-завдання «Іригаційна система Месопотамії»	
Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	

Урок № ____ (§ 24). «Цивілізації Індії та Китаю: матеріальна культура»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1] - конструктивно взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями[6 ГІО 5.3.1] - описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право/ закон тощо[6 ГІО 6.3.1] - пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій[6 ГІО 1.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] - зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя[6 ГІО 5.3.1-3] - наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні[6 ГІО 6.3.1-5] - описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі[6 ГІО 1.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати: .

Персоналії:

Терміни і поняття: **арії**

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Машина часу	Віртуальний проєкт від Art&Culture «Стародавня іригаційна система Китаю, що працює понині»	Інтерактивний аркуш
---------------------------	--	---------------------

<https://cutt.ly/d0tNzPM>

<https://cutt.ly/o0tBHeO>

<https://cutt.ly/VCurNtv>

Етапи вивчення теми § 24. Цивілізації Індії та Китаю: матеріальна культура

I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Пригадайте, де виникли перші цивілізації? - Чому річки відіграли найважливішу роль в зародженні цивілізацій? Мотивація. Що вам відомо про Індію та Китай? Що вони подарували світові? Самобутність, оригінальність, загадковість та таємничість, які вони зберігають і сьогодні.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	Об'єднуємо учнів у дві групи. <i>Перша група готує повідомлення про Індію, друга група про Китай, за запропонованим планом:</i> 1. Взаємини з природою. 2. Матеріальна культура. 3. Особливості.	Робота в групах.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про ... Мені було не зрозуміло ...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §24 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Машина часу» <i>Додаткове завдання:</i> Торгівля з країнами Сходу була дуже поширеною у світі. Уяви себе купцем, який відвідав Індію та Китай. Які товари тебе б зацікавили? Що з запропонованого індійцями та китайцями ти б привіз додому? <i>Завдання для груп:</i> Вправа «Проектуємо». Об'єднайтесь у групи та розробіть а) дизайн одягу; б) план помешкання; в) денне меню стародавніх мешканців Індії або Китаю (на вибір)..	

Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	
-----------------------------------	--	--

Урок № ____ (§ 25). «Матеріальна культура народів Передньої Азії в давнину»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізні вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність; - підприємливість та фінансова грамотність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/ указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1] - конструктивно взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями[6 ГІО 5.3.1] - описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право/ закон тощо[6 ГІО 6.3.1] - пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій[6 ГІО 1.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] - зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя[6 ГІО 5.3.1-3] - наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні[6 ГІО 6.3.1-5] - описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі[6 ГІО 1.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття:

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: Онлайн-пазли «Фінікійський корабель»	3- D модель храму царя Соломона в Єрусалимі	Інтерактивний аркуш
---	---	---------------------

 https://cutt.ly/P0tMaWs	 https://cutt.ly/h0tN9j3	 https://cutt.ly/pCur9Km
--	--	--

Етапи вивчення теми § 25. Матеріальна культура народів Передньої Азії в давнину		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: Що таке цивілізація? Які цивілізації вам відомі? Якими є їх основні ознаки? Мотивація. Як бачите, кожна із цивілізацій має свої прикметні ознаки. Сьогодні ми познайомимось із особливостями розвитку народів Передньої Азії.	Перевірити виконання д/з при очному навчанні Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Хетти, фригійці, лідійці, фінікійці. Робота з текстом підручника і запитаннями до підпараграфа 2.2. Філістимляни, юдеї, перси. Творче завдання. Уяви себе тревел-блогером, розроби коротенький план-сюжет для передачі про кожен з цих народів.	Творче завдання.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про... Мені було не зрозуміло...	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §25 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну гру: Онлайн пазли «Фінікійський корабель» <i>Додаткове завдання:</i> Природа обділила фінікійців ресурсами. Однак доля нагородила їх винахідливістю та кмітливістю. Використовуючи додаткову інформацію дізнайся про винаходи фінікійців та створи інтернет-допис. За бажання створи схему чи ментальну мапу. <i>Завдання для груп: STEM-завдання: вправа «Практикуємо».</i>	

Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	
-----------------------------------	--	--

Урок № ____ (§ 26). «Матеріальна культура населення Давньої Греції»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; - відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/ указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1] - конструктивно взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями[6 ГІО 5.3.1] - описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право/ закон тощо[6 ГІО 6.3.1] - пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій[6 ГІО 1.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] - зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя[6 ГІО 5.3.1-3] - наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні[6 ГІО 6.3.1-5] - описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі[6 ГІО 1.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття: **Еллада**

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «5 ліній» https://cutt.ly/G0t17sx	Віртуальна екскурсія «Давня Греція» Британським музеєм. Огляд кераміки https://cutt.ly/V0tMDep	Інтерактивний аркуш https://cutt.ly/1CutgF9
---	---	--

Етапи вивчення теми § 26. Матеріальна культура населення Стародавньої Греції

I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: Що таке кераміка? Який народ запам'ятався вам яскравими самобутніми керамічними виробами? Мотивація. Сьогодні на уроці говоритимемо про Давню Грецію, що стала колыскою світової цивілізації, батьківщиною демократії, сучасної науки, мистецтва та Олімпійських ігор.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Побут. Одяг стародавніх греків Творче завдання. Змодельуйте свій варіант одягу давніх греків. 2.2. Їжа та система харчування Аналітичне завдання. Ви вже дізналися, що греки мали обмаль родючих земель. Та все ж вони зуміли створити успішну цивілізацію у переважно землеробську добу. Поміркуйте, як їм це вдалося? 2.3. Житло давніх еллінів Вправа «Кросворд». Складіть кросворд на тему «Житло та громадський простір давніх греків».	Творче завдання. Аналітичне завдання. Вправа «Кросворд».
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §26. Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «5 ліній». Додаткове завдання: «Вправа «Меню давньогрецької родини». Сплануйте меню на один день для родини, що мешкала у Стародавній Греції». Завдання для груп: STEM-завдання «Давньогрецька мода».	

Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	
-----------------------------------	--	--

Урок № ____ (§ 27). «Матеріальна культура населення Давнього Риму»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізні вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; - відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/ указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1] - конструктивно взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями[6 ГІО 5.3.1] - описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право/ закон тощо[6 ГІО 6.3.1] - пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій[6 ГІО 1.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] - зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя[6 ГІО 5.3.1-3] - наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні[6 ГІО 6.3.1-5] - описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі[6 ГІО 1.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття: інсула, домус, атріум, трікліній, терми.

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Їжа давніх римлян».	Віртуальний огляд 3-D моделей «Давній Рим»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/I0t08BH	https://cutt.ly/w0t0Us4	https://cutt.ly/WCutuiH

Етапи вивчення теми § 27. Матеріальна культура населення Стародавнього Риму

I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: Що ви дізналися про Римську державу, вивчаючи тему «Цивілізація. Найдавніші цивілізації світу» (§ 2). Мотивація. На попередньому уроці ми вивчали історію Еллади, яка стала колыскою наук, мистецтва, демократії. Сьогодні ми познайомимося із Стародавнім Римом – могутнім, войовничим та водночас вишуканим та помпезним.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Римський спосіб життя. Помешкання і побут. Віртуальна екскурсія. Проведіть віртуальну екскурсію Стародавнім Римом. 2.2. Одяг та їжа Вправа « Римський бенкет». Уявіть себе багатим римлянином, якого запросили на вечерю. Подумайте як виглядатиме ваш одяг, якими стравами вас пригощатимуть та якими будуть правила поведінки в гостях.	Віртуальна екскурсія. Вправа «Римський бенкет».
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про... Мені було не зрозуміло...	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §27 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну онлайн-гру «Їжа Стародавніх римлян» <i>Додаткове завдання:</i> Величезним прогресивним досягненням римлян вважається їхня система водопостачання. Опиши «дорогу» води від гірського потічка і до римської стічної ями. Вислови судження, чому доступ до чистої води у потрібній кількості був таким прогресивним явищем для того часу.. <i>Завдання для груп: STEM-завдання «Меню давньоримського учня»..</i>	

Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	
-----------------------------------	--	--

Урок № ____ (§ 28). «Населення території України раннього залізного віку»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вміння	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; - відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність.	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/ указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1] - конструктивно взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями[6 ГІО 5.3.1] - описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право/ закон тощо[6 ГІО 6.3.1] - пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій[6 ГІО 1.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] - зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя[6 ГІО 5.3.1-3] - наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні[6 ГІО 6.3.1-5] - описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі[6 ГІО 1.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати:

Персоналії:

Терміни і поняття: **грецькі колонії, кургани**

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: онлайн-пазли «Папай» від Національного музею історії України	Онлайн-виставка «Золота пектораль»	Інтерактивний аркуш
https://cutt.ly/J0t9zZF	https://cutt.ly/A0t9wsN	https://cutt.ly/RCutpS2

Етапи вивчення теми § 28. Населення території України раннього залізного віку

I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: - Який історичний період називають раннім залізним віком? Назвіть його особливості. Мотивація. Чи цікаво вам яким був ранній залізний вік на теренах України? Динамічний та яскравий, водночас жорстокий та сповнений боротьби.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. «Три світи ранньозалізної доби на теренах України. Вправа «Інформаційні картки». Складіть інформаційну картку про кожну групу населення. 2.2. Світ кочівників степу Вправа «Археолог». З'ясуйте які археологічні пам'ятки допомогли нам реконструювати життя давніх кочовиків. 2.3. Світ землеробів Робота з інформаційними даними. Порівняйте життя давніх землеробів та скотарів. Укладіть порівняльну таблицю.	Вправа «Інформаційні картки». Вправа «Археолог». Робота з інформаційними даними.
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія <i>Сьогодні дізнався/дізналася ...</i> <i>Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про...</i> <i>Мені було не зрозуміло...</i>	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §28 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну гру Онлайн пазли «Папай» від Національного музею історії України <i>Додаткове завдання:</i> сплануй музейну експозицію даного періоду (можливо на наступному уроці) <i>Завдання для груп: STEM-завдання «Пророщування зерна»</i>	

Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	
-----------------------------------	--	--

Урок № ____ (§ 29). «Велика грецька колонізація. Грецькі колонії на території України»

Ключові та предметні компетентності	Наскрізнi вiмнiя	Очікувані конкретні результати	Орієнтири для оцінювання
- вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; - відповідальність за наслідки такої діяльності; - інноваційність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності; - культурна компетентність; - підприємливість і фінансова грамотність..	- читати з розумінням; - висловлювати власну думку в усній і письмовій формі; - критично і системно мислити; - логічно обґрунтовувати позицію; - діяти творчо; - виявляти ініціативу; - конструктивно керувати емоціями; - оцінювати ризики; - приймати рішення; - розв'язувати проблеми; - співпрацювати з іншими.	учень/учениця: - демонструє знання перебігу подій в часі в межах теми, локалізує події в часі[6 ГІО 1.1.2] - співвідносить з вивченим періодом (епохою) відомі історичні події та особи, визначає сфери суспільного життя, які зазнавали змін[6 ГІО 1.3.1] - визначає географічне розташування відповідних/ указаних природних і соціальних об'єктів [6 ГІО 2.1.2] - пояснює, як географічне положення впливає на спосіб життя і світогляд людей[6 ГІО 2.2.1] - конструктивно взаємодіє з людьми з відмінними ідеями та цінностями[6 ГІО 5.3.1] - описує минуле та сучасне, використовуючи громадсько-політичні поняття: демократія, свобода, права, право/ закон тощо[6 ГІО 6.3.1] - пояснює зв'язок між подіями, розрізняє причини, приводи, результати і наслідки подій[6 ГІО 1.2.1]	учень/учениця: - розташовує події у хронологічній послідовності, укладає хронологічну таблицю [6 ГІО 1.1.2-1] - установлює послідовність історичних подій за допомогою лінії часу [6 ГІО 1.1.2-2] - розрізняє природні, економічні, політичні, соціальні, технологічні та культурні зміни та наводить приклади впливу цих змін на життя людини і суспільства в минулому і теперішньому[6 ГІО 1.3.1-1] - виявляє чинники, що впливають на заняття людей, спосіб ведення господарства, соціальний устрій (клімат, географічне розташування, доступ до природних ресурсів)[6 ГІО 2.2.1-1] - визначає на карті положення географічних об'єктів, культурно-історичних пам'яток, місця історичних подій [6 ГІО 2.1.2-2] - зіставляє культури, їх цінності, традиції, спосіб життя[6 ГІО 5.3.1-3] - наводить приклади змін у житті суспільства, пов'язаних із різними чинниками; пояснює їх вплив на людину, конкретні соціальні групи та суспільство в цілому в минулому та сьогоденні[6 ГІО 6.3.1-5] - описує перебіг історичних подій та визначає тяглість в історичному процесі[6 ГІО 1.2.1-2]

Змістові одиниці.

Дати: **VIII–IV ст. до н. е.** - Велика грецька колонізація, **480 р. до н. е.** – виникнення Боспорського царства *Персоналії:*
Терміни і поняття: колонії, **Велика грецька колонізація, ойкіст, метрополія.**

Корисні ресурси (онлайн):

Корисна гра: «Грецькі колонії на території України»	Онлайн-фільм «Ольвія: найбільший античний поліс Причорномор'я»	Інтерактивний аркуш
---	--	---------------------

https://cutt.ly/Dwe1FFs6 	https://cutt.ly/Owtj93jo 	https://cutt.ly/yCuthgm
--	--	--

Етапи вивчення теми § 29. Велика грецька колонізація. Грецькі колонії на території України		
I. ВСТУП	Актуалізація. Слово вчителя: Чим вам запам'яталася Стародавня Греція? Яку роль ця держава відіграла в історії стародавнього світу? Мотивація. Сьогодні на уроці поговоримо про те, який вплив давні греки мали на розвиток українських земель.	<i>Перевірити виконання д/з при очному навчанні</i> Мікрофон, фронтальне опитування, виступи
II. ОСНОВНА ЧАСТИНА	2.1. Велика грецька колонізація та її економічні передумови Робота з картою. Позначте на контурній карті колонізаційні процеси давніх греків. 2.2. Господарство грецьких колоній на теренах України. Вправа «Лист додому». Уявіть себе мешканцем Ольвії та напишіть листа додому.	Робота з картою Вправа «Лист додому».
III. ЗАВЕРШЕННЯ	Рефлексія Сьогодні дізнався/дізналася ... Я хотів / хотіла б детальніше дізнатися про... Мені було не зрозуміло...	
ОЦІНЮВАННЯ	Взаємооцінювання (усно). Або самооцінювання («-», «-+», «+»).	
ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	Опрацювати §29 . Виконати завдання № _____ з рубрики «Перевірте себе», корисну гру «Грецькі колонії на території України» <i>Додаткове завдання:</i> Вправа «Інтерв'ю». Підготуйте перелік запитань для уявного інтерв'ю з мешканцем/мешканкою грецького поселення. <i>Завдання для груп: STEM-завдання «Давньогрецька торгівля»</i>	

Контроль знань і умінь	<i>Спосіб перевірки домашнього завдання (поточний контроль знань і умінь) вчитель визначає самостійно, залежно від офлайн чи онлайн навчання, наявних ресурсів та можливостей. Може відбуватися дистанційно чи на початку вивчення наступної теми.</i>	
-----------------------------------	--	--